

Glasilo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhaja vsake srede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika, reklamacije in inserati pa Upravništvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

Dvomesečno „delo“ žerjavovcev in radičevcev.

V četrtek 31. marca je bil sprejet v zbornici državni proračun, kakor ga je izdelala bivša vlada, z dopolnili in izboljški, ki jih je uvrstila sedanja vladna večina, največ po zaslugi poslancev Slovenske ljudske stranke. Za proračun je glasovalo 156, proti pa 126 poslancev. Proti proračunu in vsem dopolnilom so bili tudi žerjavovci in radičevci. Zato ne bo napačno, da ob tej priliki našim somišljenikom posebno pa še nasprotnikom resnično in odkritosrčno navedemo, proti katerim važnim gospodarskim zadevam so glasovali nasprotniki SLS. Kar začnimo!

Žerjavovci in radičevci

1. so glasovali proti znižanju dohodnine,
2. so glasovali proti 20% zvišanju doblade prometnemu osobju.
3. so glasovali proti temu, da se tudi država lahko rubi, če noče plačati svojih obveznosti,
4. so glasovali proti znižanju kazni radi monopolskih kazenskih dejanj.
5. so glasovali proti ustanovitvi fonda v svrhu dajanja cenjenih posojil za zgradbo delavskih stanovanj.
6. so glasovali proti izboljšanju zakona o zavarovanju delavcev,
7. so glasovali proti ustanovitvi drž. odbora, ki naj izvede varčevanje v državni upravi, napravi predloge glede znižanja davkov in ustvari vse pogoje za uspešen razvoj državnega gospodarstva,
8. so glasovali proti notranjemu dolgoročnemu državnemu posojilu v znesku 500 milijonov dinarjev, s katerim se bodo naredile nove in popravile stare ceste in železnice,
9. so glasovali proti prevedbi kronskih vpokojencev v dinarske,
10. so glasovali proti pokojninskemu fondu za otroke in vdove umrlih državnih uslužbencev,
11. so glasovali proti temu, da se prizna obligacijskim posojilom mestnih občin značaj pupilarno varnih papirjev,
12. so glasovali proti temu, da bi se kaldermina (davek za ceste, ki vodijo k c. inarnicam) smela uporabljati tudi za druge občinske potrebe

13. so glasovali proti temu, da se oprostite posojila, ki jih najamejo občine, okrajji in oblasti — taks in davkov.

14. so glasovali proti ukinitvi državne trošarine na kavne nadomestke, na riž, na sveče in kalijev karbid,

15. so glasovali proti oprostitvi carine na bencin, na nafto, na katran, ki se uporabljajo za pogon obrtnih, industrijskih in kmetijskih strojev.

16. so glasovali proti temu, da bi vinogradniki ne prijavljali vkletenje svojega pridełka,

17. so glasovali proti izpregeldu kazni vinogradnikom, ki so zakrivali neprijavljanje vina,

18. so glasovali proti oprostitvi trošarine za žarnice, ki jih nabavljajo občine,

19. so glasovali proti uvedbi čistega volivnega proporca za mesta Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj in Trbovlje,

20. so glasovali proti demokratični izpremembni volivnega reda za Trgovsko in obrtno zbornico,

21. so glasovali proti izboljšanju ustrojstva obrtnih sodišč,

22. so glasovali proti zavarovanju lesnih delavcev,

23. so glasovali proti temu, da bi agrarne operacije prevzeli oblastni odbori,

24. so glasovali proti izplačilu draginjskih doklad za deželne in okrajne cestarje,

25. so glasovali proti davčnim, pristojbinskim in poštanim olajšavam za zadrüge,

26. so glasovali proti temu, da se izplača iz državne loterije 26 milijonov za uravnavo Save, Drave in Donave,

27. so glasovali proti temu, da se dolžni davki lahko odrajujejo z 20 odst. boni,

28. so glasovali proti temu, da vlada lahko prenese posamezne posle državne uprave na oblastne skupščine in jim obenem odstopi vire dohodkov za te posle,

29. so glasovali proti temu, da se zaostali davki in doklade plačajo polagoma v štirih letih,

30. so glasovali proti temu, da bi bile hranilne vloge na knjižice oproščene vseh davkov,

31. so glasovali proti znižanju dohodnine ročnim delavcem,

32. so glasovali proti temu, da se od davka na celokupne dohodke odpravi 30% izredna doklada,

33. so glasovali proti oprostitvi davka za nove hiše,

34. so glasovali proti temu, da se prenosne takse pri premečinah znižajo od 2 na 1%, pri nepremečinah (odstotkih pri dediščinah in kupnih pogodbah) od 6 na 4 odstotke,

35. so glasovali proti temu, da se pireditve izobraževalnih in drugih društev oprostite taks,

36. so glasovali proti temu, da preide z dnem konstituiranja okrajnih samouprav vsa imovina in vsi posli cestnih in okrajnih odborov, zdravstvenih odborov in okrajnih blagajn na ozemlje bivše Kranjske in Štajerske na dotično okrajno samoupravo,

37. so glasovali proti temu, da preide vsa imovina bivših dežel na ozemlju bivše Avstrije na oblastne samouprave in da se vse nepremičnine bivših dežel prenese v zemljiški knjigi na dotične oblasti (dasi so v oblastni skupščini zahtevali, da naj oblastni odbor takoj toži državo, če ne bi hotela izročiti imovine dežele Kranjske).

38. so glasovali proti temu, da se oblastnim skupščinam na ozemlju bivše Avstroogrške daje pravica, da bivše deželne zakone, ki veljajo na njihovem ozemlju in, ki se nanašajo na posle njihovega področja, z oblastnimi uredbami menjavajo, dopolnjujejo in ukinjajo.

39. žerjavovci in radičevci so glasovali tudi proti mnogim drugim važnim pooblastilom in dopolnilom, ki naj izboljšajo gospodarski položaj države in njenega celokupnega prebivalstva, a jih vsled pomanjkanja prostora, žal, ne moremo naštevati. Edino, za kar so glasovali žerjavovci in radičevci je bil — proračun za vojno in mornarico.

Našteti 39 točk mora pač biti vsakemu jasen dokaz, kako brezobzirne nasprotnike ima slovensko ljudstvo v žerjavovcih in radičevcih.

Prosimo naročnike »Domoljuba«, naj tudi današnje številko časopisa ne zavržejo. Tolmačijo naj naštetja dejstva vsem, zlasti našim političnim nasprotnikom in sicer vsepovsod, doma in kamor jih naneseta pot in opravke, da končno sreča pamet tudi tiste redke može in fante, — ki slabo poučeni in od liberalnega časopisja grdo nalagani še danes korakajo v nasprotnih vrstah v svojo največjo gospodarsko škodo.

Za resnico.

»Obljubili smo, da bomo SLS po delu in uspehih sodili pravično v vsakem primeru.« — Kaj ne, kako grdo lažejo! Le pomislimo! Tudi žerjavovci bodo plačevali dohodnino šele od 6000 Din dalje, tudi žerjavovci bodo lahko odrajtovali davek z 20% beni, tudi žerjavovci bodo davčne zastanke lahko plačevali polagoma v štirih letih, tudi žerjavovci ne bodo več plačevali 30% izredne doklade, tudi žerjavovske nove hiše bodo oproščene davka, tudi žerjavovske prireditve bodo oproščene taks, tudi žerjavovski kronski vpojenci bodo izpremenjeni v dinarske, tudi žerjavovski delavci bodo dobili cenena posojila za zidanje hiš, tudi žerjavovski vinarji kupujejo galico brez carine, itd., itd. vse po zaslugi naših poslancev. In vendar, ali ste v svojih časopisih le z eno besedo priznali uspehe SLS? No »Domovina«, kje je tvoja »pravična sodba?»

»SDS je s svojim postopkom krepila moč in veljavo SLS v vladi.« Odgovor: Z obrekovanji in lažmi, nazadnje pa še s tem, da je poizkušala preprečiti proračun in je končno glasovala tudi proti vsem za Slovenijo, gospodarsko nad vse važnim, dopolnilom in izboljškom k finančnemu zakonu.

»Česar SLS ni hotela, to ni moglo biti sprejeto, glasovi SLS so bili za vlado odločilni.« hujška žerjavovski tednik »Domovina« nepoučene pristaše, dasi dobro ve, da, kjer sta dva v zvezi, morata oba o vsaki zadevi soglašati, da se izvrši. Dosedaj je prodrla SLS le z majhnim delom svojih zahtev, a že te so velikanske važnosti za gospodarsko povzdigo države in Slovenije. Polagoma pa pride vse na vrsto. — Toda če je žerjavovska zgornja trditve pravilna, potem lahko rečemo o vašem dolgotrajnem vladanju: »Česar SDS ni hotela, to ni moglo biti sprejeto, glasovi SDS so bili za vlado odločilni.« Po tem receptu ste vi žerjavovci, ki ste imeli skoraj ves čas po vojni odločilno besedo, izključno samo vi odgovorni, da je naš slovenski narod in lepa naša država prista na rob — gospodarskega propada.

»V cestne odbore je prišlo nekaj novih delavnih moč namesto klerikalnih močakov z zastarelimi nazori; to klerikalcem ni bilo prav.« piše »Domovina«. Seveda nam ni bilo prav, ker nas skušnjava uči, da so bile ceste v časih, ko so naši »možaki z zastarelimi nazori« odločevali o njih najlepše, odkar pa so imeli v rokah njih usodo v povojni dobi žerjavovski kolovraje, pa so leto za letom bolj propadale, tako, da danes mnogo cest še svojega imena ni več vrednih.

»Čez leto in dan se bo videlo, da noben kmet ne bo plačal niti para manj davka, kakor ga je plačeval do letos.« Ni res. Po zaslugi SLS so mnoge direktne in indirektno državne davkatve že znižane in kdor je količkaj razumen, bo znal izra-

čunati to dejstvo. Sicer pa ni glavno, ali plačaš par »kovačev« davka manj, ampak to je najvažnejše, da vlada s pametnimi zakoni in odredbami dvigne tvoj gospodarski položaj, nakar boš sam lažje živel in tudi brez težkoče dajal državi, kar ji gre. To pa je tudi glavni cilj Slovenske ljudske stranke in vseh važnih dopolnil v proračunu oziroma v finančnem zakonu, ki jih je sprejela sedanja vladna večina. Če ostane naša stranka v vladi, bo tekom leta v korist ljudstva izvršila stvari, o katerih se žerjavovcem še sanja ne. Priznali seveda tudi takrat ne bodo svoje zmote. Oni lažejo danes in bodo lagali tudi čez eno leto, pa če bi jih tudi s cekini zasuli.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Vrnite nam naše ustanove!« je govoril g. Pucelj v državni zbornici in pri tem krepko zabavjal na našo stranko, češ, da ničesar ne stori, da bi bivša deželna imovina prišla nazaj pod upravo oblastnih skupščin. G. Pucelj, ki o načrtih SLS ni poučen, je debelo pogledal, ko je bilo dodano in sprejeto k proračunu sledeče dopolnilo naših poslancev: »Vsa imovina bivših dežel na ozemlju bivše Avstrije pride na oblasne samouprave in vse nepremičnine bivših dežel se prenese v zemljiški knjigi na dotične oblasti.«

Zakonodajna avtonomija in »Pucljeva železnica.« »Kmeti list« prinaša teden za tedom sledečo notico: »Popolno zakonodajno avt. nomijo bo dobila Slovenija že prihodnji teden.« Toda glupo norčevanje glasila samostojnežev je že dobilo zasluzeno brcs s sledečim važnim dopolnilom naših ministrov v državnem proračunu, ki se glasi: »Oblastnim skupščinam na ozemlju bivše Avstroogrške se s tem daje pravica, da bivše deželne zakone, ki veljajo na njihovem ozemlju in ki se nanašajo na posled njihovega področja z oblastnimi uredbami menjavajo, dopolnjujejo in ukinjajo v mejah ustave in državnih zakonov.« — To je vsekakor že velik del zakonodajne sam. uprave, — o »Pucljevi železnici« pa ni ne duha ne sluha.

»Kaj ima delavec od tega, če bo v bolniškem zavarovanju odločevala škofova komanda?« — Tega nihče ne namerava. Pa, če bi se uresničile vaše besede, ali bi bil zato delavec na slabšem? »Škofova komanda« je dala že stotisoče iz dohodkov svojega posestva v kulturne svrhe in milijone znašajo razne zbirke po katoliških cerkvah za pogorelce in druge ponesrečence, »škofova komanda« vzdržuje prvo povsem slovensko in najboljšo gimnazijo, kjer lahko tudi revnega delavca nadarjen sin študira, »škofova komanda« vodi že dolgo let razna vrgajališča in zavetišča za sirote itd. A s čem ste se vi, žerjavovci izkazali? Pred vojno je bilo najznamenitejše vaše delo propadli »Agromerkur«, po vojni pa poleg raznih »nacionalizacij« ste si postavili večer spomenik »ljubezni« do slovenskega delavnega ljudstva z — Jadransko in Slavensko banko.

PO SVETU

Društvo narodov ne bo posredovalo med nami in Italijo. Vsled italijanske pritožbe pri Društvu narodov, da se mi pripravljamo na vojsko zoper Italijo — v resnici pa se Italija neprestano oborožuje — je bilo pričakovati, da bo Društvo narodov poslalo posebno komisijo, ki bi na lieu mesta ugotovila v koliko so Italijanske trditve resnične. Sedaj sta se pa naša in italijanska vlada sporazumeli, da bosta spor sami rešili brez posredovanja Društva narodov. Francoski zunanji minister je vsled tega sporazuma med našo in italijansko vlado izjavil, da bo Društvo narodov počakalo, in šele tedaj napravilo primerne korake, če ne bi prišlo med obema državama do sporazuma.

Romunski kralj na smrtni postelji. Zdravstveno stanje rumunškega kralja se je zelo poslabšalo in se je bati njegove smrti. Naša kraljica Marija je odpotovala k bolniški postelji svojega očeta. V slučaju kraljeve smrti zna priti v Rumuniji do nemirov med pristaši bivšega prestolonaslednika Karla in pristaši sedanje vlade, ki se protivijo, da bi Karl zasedel kraljevi prestol.

Smrtne obsodbe v Albaniji se nadaljujejo. Vsled novemberskega upora proti vladi Ahmed Zoguja, ki je s tiho pomočjo Italije pregnal z vlade svojega prednika je bilo v Albaniji že celo vrsto ljudi obsojenih na smrt in usmrčenih. Sedaj jih je vojno sodišče zopet 15 obsodilo na smrt, 321 pa na večletno ječo. Pripominjamo, da se Ahmed Zogu drži le s silo in je velika večina albanskega ljudstva proti njemu.

Kantonska armada na Kitajskem napreduje proti severu. Po zavzetju mesta Sangaja kantonska armada zmagovito prodira proti severu. Videti je, da ni daleč čas, ko bo združena Kitajska postala sama svoj gospodar in s tem velesila, s katero bo moral svet računati.

Kdaj naj »Slovenec« verjamemo, ali takrat, ko slavi zasluge SLS za proračun, ali takrat, ko devlje proračun v nič. Odgovor: Obakrat. Proračun bo obstojal recimo iz dveh delov, in sicer a) iz tistega, ki je bil sestavljen s sodelovanjem g. Pucelja, ko je bil minister in b) iz dopolnil, ki jih je priborila predvsem naša stranka. Vaš proračun pod a) devljemo v nič, ker je res zanič, dopolnila pod b), ki pomenjajo velike gospodarske olajšave za Slovenijo in ki so delo naših poslancev, pa slavimo kot zasluge SLS. Ali sedaj razumete?

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD
Vzajemna zavarovalnica
 LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17
 ki je edini te vrste — Podružnice: v CELJU,
 Breg št 33 — ZAGREB, Hacelnova ulica 12 —
 SARAJEVO, Koroščeva ulica 15 in v SPLITU,
 ulica XI. puka.

V vsako hišo Domoljuba!

NOVICAR

d Velik shod SLS bo na veliki terek, t. j. 25. aprila ob 11. uri v zgornjih prostorih »Nove pošte« v Kranju. Poročal bo g. poslanec Brodar o delu Jugoslovanskega kluba v narodni skupščini v minulih dveh mesecih. Somišljeniki, pridite v obilnem številu! — Tajništvo KZ.

d Nov prosvetni šef. Dosedanji prosvetni šef dr. Lončar je zapustil svoje mesto. Na njegovo mesto je imenovan prof. dr. Karel Cepuder. V Mariboru je upokojen prosvetni ravnatelj dr. L. Poljanec, na njegovo mesto je imenovan dr. Fr. Kotnik.

d Dr. Šavnik, finančni delegat v Ljubljani, je prestavljen v Belgrad kot načelnik v ministrstvo financ. Na dr. Šavnika je bila slovenska javnost zelo huda, ker so se baš pod njim davki strahotno navijali in se je seveda vsa odgovornost valila na najvišjega. Vendar pa vemo, da je bil dr. Šavnik v svojem poslovanju skrajno nepristranski in je šel ljudem v okviru zakona vedno na roko. Točno pa se je držal zakona, dočim se ga v južnih krajih niso. In v tem je precej tičala razlika med davki pri nas in na jugu. Na dr. Šavnikovo mesto pride gosp. Rupnik.

d Žganje v — kanal: tako je prav. Odziv rekrutov je bil letos izredno povoljen. Večina rekrutov je došla pravočasno, bili so trezni in se obnašali dostojno. Le malo število jih je bilo, ki so se radi preoblegla zavživanja alkohola prizibali precej povabljeni na mesto priglasitve ter se ponašali prav po rovtarsko. No, za te so se morale ukreniti potrebne zakonske določbe in bodo vsi kaznovani vsak v svoji edinici, kamor pripada. Vojaški oblasti je na tem, da z vso razpoložljivo močjo zatre to grdo razvado naših novincev tako v času rednih naborov kakor tudi pri vpoklicu v dejansko vojaško službo. Da pridejo fantje pijani, so največ krivi njih svojci, ki jim dajo seboj žganje, kajti skoraj pri vsakem novincu se je našla v kovčku večja ali manjša steklenica žganja. Vse to žganje se je izlilo v kanal in steklenice so se napolnile z vodo, ker se le na ta način more novince obvarovati večje nesreče pri prevozu po železnici. Mlajšim naj bo ta postopek vojaške oblasti v svarilo, da ne jemljejo seboj žganja, pa tudi ne drugih opojnih pijač. Drugače so novinci porazdeljeni po celi naši državi, toda na dobre garnizije in zdrava mesta. V Ljubljani je ostalo 10% vseh vpoklicanih in se je oziralo posebno na one, katere domače razmere vežejo, da ostanejo bližje svojega doma. To ugodnost so dosegli naši poslanci v Belgradu.

d Ljubljanske novice. Dokler se ne bodo vršile občinske volitve v Ljubljani, bodo vodili ljubljansko občino poleg vlad-

nega komisarja Mencingerja tudi gerenti, ki so nanovo imenovani — vsi razen enega radikala iz SLS. — 30milijonsko stanovanjsko posojilo se pridno podpisuje in bo uspelo. Delajo se že načrti, kako bodo teh 30 milijonov zazidali. — Pod Rožnikom se bo nasadil nov velik park, kopališče ob Ljubljanci se bo preneslo na Savo in na pokopališču se bo sezidala mrtvaška veža — to je velika in lepo opremljena mrtvašnica, kjer bodo vsi ljubljanski mrliči položeni za dobo, ki je predpisana. Polaganje na oder v domači hiši bo odpravljeno.

d Obsodba po tiskovnem zakonu. Mariborski trgovec Weixel je v »Jutru« napadel ljubljanskega trgovca Jelačina ter ga žalil. Jelačin je Wexla tožil, in je bil ta obsojen na denarno globo 5000 Din, na odškodnino 5000 Din, 14 dni zopora in mora poravnati vse pravdne stroške.

d Slovenska dekleta v Srbiji. Piše se nam: O priliki potovanja po Srbiji sem videl zelo nečasten oziroma žalosten posel naših slovenskih deklet. Nastanjene so po hotelih kot sobarice, pevačice itd. In kako se nekatere obnašajo po hotelih; to se direktno prodajajo moškim osebam. Priznam, da me je bilo v takih hotelih sram povedati, da sem Slovenec. Dekleta, katera sta še doma ter imate namen iti za službo v južne kraje naše države, nikar ne delajte sramote nam pri Srbih, kateri imajo nas Slovence sicer za zelo pošten in dober narod. Saj se dobi v naši državi, posebno onstran Donave, tudi poštena služba.

d Opozorilo našim dekletom. Pri kazenski preiskavi nekega slučajev v zadnjem času se je ugotovilo, da je bilo več deklet, največ služkinj, natakarič itd. izvajljenih iz Slovenije v južne kraje Slavonije in v Bosno, katere se je potem zlorabljal za prostitucijo in se jim je celo onemogočilo svobodno gibanje. Ker je več takih deklic pred časom izginilo iz domačih krajev ter njih svojci nimajo sporočila o njih, opozarja policijsko ravnanje na skrajno previdnost v takih slučajih. Dekleta, pazite, kam se podajate!

d Občinske volitve so razpisane za mesto Celje.

d Olajšave na železnicah. Minister za promet je izdal pravilnik za popust na voznjah po železnici in državnih brodovih. Med drugim se daje s tem pravilnikom tudi članom raznih društev dovoljenje za trikratno polovično vožnjo na leto, če potujejo posamezno ali v skupinah. Predložiti morajo potrdilo, da so vsaj dve leti člani dotične organizacije. Razen tega imajo društva 50% popust za enkratno vožnjo vseh svojih članov k letnemu kongresu, oziroma občnemu zboru. S temi olajšavami se bo zelo dvignil promet na železnicah.

d Brezplačna železniška vožnja za siromake. Minister za železnice je pooblastil železniška ravnanstva, da lahko siromakom, to je tistim, ki ne plačajo več kot 30 Din vseh neposrednih davkov letno, dovolijo brezplačno vožnjo na želez-

nici za potovanja s točno označenim ciljem in namenom potovanja.

d Važna pridobitev za gluhoneme. V Zagrebu so naredili poskus, kako vplivajo glasovi, ki prihajajo potom električnih valov brez žice na gluhoneme. Uspeh je bil presenetljiv. Od 115 gluhonemih, ki sicer nič ne slišijo, jih je 110 slišalo vse, kar je prihajalo potom radija: govor, petje, godbo, celo ploskanje ljudi. Vtis na gluhoneme, ki še nikdar v življenju niso slišali ne človeškega glasu niti godbe, je bil čudovit. Nekateri so se smejali, drugi jokali, tretji so od začudenja kar obstali. Tako je radij največja dobrota za gluhoneme.

d Romanje k Sv. Emi na Koroškem. Rok za priglasitev je podaljšan do Velike t. j. do 17. aprila. Romanje je od 11. do 14. maja. Priglasiti se je treba župnemu uradu Javorje nad Škofjo Loko, p. Poljane nad Škofjo Loko.

d Prijavite se za romanje na Trsat! Izkaznica, ki daje pravico do polovične vožnje, brezplačnega izleta po Jadranskem morju, dostopa k vsem zborovanjem itd., stane 50 Din. Priglasite se »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

d Glede na notico »Priporil se je do cilja« v št. 9 od 4. 3. 1926 izjavljamo, da je bila to zgolj politična polemika, s katero nismo nameravali kratiti časti g. Albinu Prepeluhu. Opomba glede njegovih dozdavnih dohodkov iz Steinbeissovega podjetja ne odgovarja dejstvom. S tem dajemo lojalno g. Prepeluhu polno zadoščenje.

d Umrl je dne 29. marca v Podsteneh pri Ribnici v 88. letu starosti daleč naokoli znani mlinar, žagar in posestnik g. Ivan Sadnik. Bil je vzoren mož krščanskega značaja, ki je na svojem posestvu dobro gospodaril skozi 60 let in je s svojim neumornim delom bil vedno zgled napredka vsej svoji okolici. Posebno pazljivo je posvečal zboljšanju prašičereje in sploh vsem panogam kmetijstva. Njegovo delo in trud je pokazalo velike uspehe. Bil je tudi dopisnik »Domoljuba«, kjer je večkrat sprožil zelo pametne gospodarske misli. Previden s sv. zakramenti je umrl vdan v voljo božjo popolnoma mirno. Naj v miru počiva!

d Umrla je na Suhi pri Kranju skrbna mati in vzorna gospodinja Marija Basaj, mati ravnateljice Zadrufne zveze g. dr. Fr. Basaja. N. v m. p.!

d Umrla je na Sapu pri Šmarju dne 29. marca ga. Uršula Potokar, znana dobrotnica domače cerkve. Bila je kot romarica svoj čas v Jeruzalemu, Rimu in Lurdu. Svetila ji večna luč!

d Smrtno se je ponesrečil v francoskem rudniku 27letni Albin Narad iz Zagorja ob Savi. Padel mu je kamen na glavo s tako silo, da je fant v štirih dnevih izdihnil.

d Zopet požigalci. V vasi Lešnica v župniji Velika nedelja je v mesecu marcuro gorelo kar trikrat. Čas požarov je vedno isti: med osmim in devetim zvečer. Ljudje stražijo.

d Požar. Iz Nove Oselice se nam piše: V sredo, dne 30. marca, ob devetih zvečer je začel goret hlev vdove Neže Vončina v Laniših. Domači so bili vsi v hiši. Ko zaslišijo bučanje, zapazijo, da je hlev že v

Ženske obleke in rute

v največji izbiri samo dobre kakovosti. Cene nizke.
R. M. IKAUC, »PRI ŠKOFU«, LJUBLJANA

plamenih. Živino so rešili s težavo, le eno tele je zgorelo. Ker je s slamo pokrita hiša stala tik hleva, se je takoj vnela. Pogorela je do tal, kakor tudi hlev, ki je bil šele pred dvema letoma nov. Zgorelo je tudi precej oblike in ves živež. Prepričani smo, da bodo župljani radi pomagali posebno s tem, da bodo darovali les, zakaj če zena poseka v domačem gozdu ves les, kje bo pa potem dobila sredstev za postavitev hiše in hleva? — Kdo je zažgal, se ne ve. Neki mladenič je videl, da je tik pred izbruhom požara skočil nekdo z električno lučjo od hleva v bližnji gozd. Morda je v stelnjaku ležal, po nesreči zanetil ogenj, potem pa zbežal.

d Požar je uničil gospodarsko poslopje Zakrajnih v Blokah. Pogorelo je veliko sena, več vozov in vse poljsko orodje. Orožniki so prijeli nekega tojca, ki ga sumijo počiga.

d Žrtev ponočevanja. V Gerečji vasi pri Ptujih je bilo pet fantov do zatvoritve gostilne vsled policijske ure. Eden izmed njih, Janez Glažar, se je takoj napotil domov, dva sta ostala še v Gerečji vasi, ostala dva pa sta jo mahnila za Glažarjem. Ko sta ga došla, sta ga začela obdelovati z ročicami in nato še z nožem ter ga pustila celo noč ležati v krvi. Drugi dan so ga na pol mrtvega in zamrznjenega našli ljudje, ki so ga prepehali v ptujsko bolnišnico. Čez en teden je fant umrl. Alkohol, alkohol!

d »Pasjon« na Ljudskem odru. Ker sta bili zadnji dve predstavi popolnoma razprodani, in so cele množice ljudi odsle brez vstopnic, vprizori Ljudski oder »Kristusovo trpljenje in smrt« še v soboto 9. aprila ob 8 zvečer, v nedeljo 10. aprila ob 3 popoldne, in v torek 12. aprila ob 8 zvečer. Ker prekaša letošnja vprizoritve »Pasjona« vse prejšnje vprizoritve in je zanimanje občinstva velikansko, opozarjamo občinstvo, da si preskrbi vstopnice v predprodaji, ki bo od srede 6. aprila v Ljudskem domu v Ljubljani.

d Frtilikarska dvojnica v Sarajevu. V Sarajevu vrhuna veliko pozornost gospodini, ki prihajajo na trg kupovat livna, zakonska dvojnica, ki je postavila na cirkusnem trgu stojnico ter prodala razne kramarske blage. Mediceji se Srb ter je vsak ob eni njegova žena, ogrožena Balkanizirka, je 10 cm visok od nje. Frtilikarica delala svedca izborne kupčine, kljub temu, da se morajo pri tem radovedne ženske z vprašanji, kakor: kje sta se spoznala, če imata otroke, če upata, da jih bosta imela, če bodo otroci tudi tako majhni, kakor sta ovača z žid.

d Loterija. Na razni vprašanja glede izločanja loterije iz Ljudski dom v Novem mestu vladno sporočamo, da se leta 25. marca t. l. ni vršila ter pričakujemo, da proučijo raz. Dan izločanja se bo pravčasno sporočil. — Mirojski odbor za gradnjo Ljudskega doma v Novem mestu.

d Kija bo kupa vsota? Ker je najpogostejše to zelo velika vsota, so bili vsi tisti, ki so v tem trenutku in posli, lahko videli, da se še niso izrekli na to kija, najpogostejše se ne zober. Vredno pa je vedeti, da se bo dne 3. maja izločanje talobnostne loterije v Posavju. To se

loterija dijaškega zavoda »Martiniček« v Murski Soboti. Dobitkov je do 700 v vrednosti okrog 100.000 dinarjev. Ena srečka stane le 5 dinarčkov! Dobiti jih kolikor hočeš pri domačih dušnih pastirjih ali pa pri ravnateljstvu »Martiniček« v Murski Soboti. Poštari se.

d Opozarjamo na današnji oglas Nežike Perko, ki je v Florijanski ulici v Ljubljani št. 11 otvorila na novo urejeno trgovino s čevlji.

d Najcenejše in najsolidnejše ste postreženi za velikonočne praznike z raznim manufakturnim, galanterijskim in specerijskim blagom pri tvrdki Franc Pavlin, Ljubljana, Gradisce 3.

d Osebna zdravniška vest. Privatni zdravnik dr. Valič Viktor v Sodražici pri Ribnici ordinira vsak ponedeljek in četrtek v Loškem Potoku, ostale dni pa v Sodražici.

d Ameriška pooblastila preskrbi in druge ameriške posle uredi najhitreje in ceno Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva 6, poslopie Ljudske posejilnice.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekaričev«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

d Ribiške priprave, orožje in strelivo ter vsa popravila pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana.

Alkoholu boj za vsako ceno.

Sredstva za odvracanje alkoholne in nemoralne kuge.

Dočim razpravlja pisatelj knjige »Alkoholno vprašanje« v njenem prvem delu o alkoholizmu z dušeslovnega in z zdravstvenega, socialnega in gospodarskega stališča in o grozni škodi, ki jo povzroča demon alkohol v vsakem pogledu, obsega drugi del knjige na 84 straneh vsa razna sredstva, s katerimi se da uspešno bojevati zoper alkohol in nemoralno (nemarnost), ki je, lahko rečemo, vselej le naravna posledica prekomernega alkoholizma, pijančevanja in pisanosti. »Občinstva in boj proti alkoholu in nemoralni« so glasi naslov drugega dela knjige, ki je pisan v prvi vrsti za občine pripravete po pijančevanju, ker jim pridejo v breme vsi oni tisoči in tisoči ubožcev, ki so pogrtali po grlu morda lepo premoženje, a morajo potem skrbeti ranjč občine.

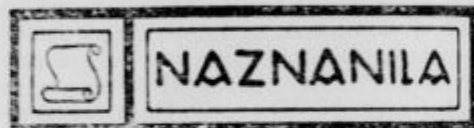
Ni treba misliti, da je posebno važna dolžnost občin in po uradni dolžnosti in posejilne kantilere ali pa živinške police liste. Ni, ne! Prva dolžnost občin boji — socialna skrb! Skrb za blagor in dobrobit sodanov v vsakem pogledu. Mi moramo namim občinom to dopovedati. V knjigi »Alkoholno vprašanje« dobe naša županstva in občinska svetila in toliko navodil za samo glede pijančevanja samega, marvali v svet dolžnostih, ki jih imajo kot kmetovna - občinska občinstva, da bo ta knjiga naše prazn takti če ne bo bolj potrebna nego marsikak naša. Misli če ja ne znajo pravilno izmisliti. Vse, kar je treba vedeti, jim o plesnih poudetvah, ki so potrebne v svet z alkoholnim - pijan-

stvom, kako omejevati plesno norost, kako pobijati nemoralno itd., je z navedbo zakonov in predpisov poljudno obrazloženo v tej knjigi. O beračih-pijancih, ki izvablajo denar od občin, da ga poženejo po grlu v prvi gostilni, o preskrbi umobolnih pijancev, o skrbstvu nad njimi, o izgonu iz občine, o občinskih dokladah na pijače, — sploh o vsem, karkoli je treba vedeti občinam, je natančno navedeno v knjigi.

Seveda je govor tudi o višjih oblastvih, kakšne dolžnosti imajo glede sodelovanja v protialkoholnem boju. Toda tesno odmerjen prostor nam ne dopušča obširneje pisati o tem.

Naš poziv.

Naj korakajo na čelu bojevnikov zoper alkohol in nemoralno vsa oblastva, predvsem naše občine! Boj je potreben, boj je neodložljiv, a orožje, sredstva, ki naj jih vihte v tem boju, so natančno popisana v knjigi »Alkoholno vprašanje«. Zato segajte pridno po knjigi in rabite vsa sredstva v tem nikomur škodljivem, a tiščem in tisočem koristnem boju, da bo častno dobojevan v korist narodu.

n Vsaka objava prireditve, pri kateri se običajno pobira vstopnina stane tolikokrat po 25 par, kolikor besedi ali številkom obsega. Denar se mora vpslati naprej, lahko v znakah. Brez vnprejšnjega plačila se objava ne priobči.

n D. M. v Polja. Prosvetno društvo v D. M. v Polju javno v nedeljo, dne 10. t. m. zadnjkrat »Pasjon« ali Kristusovo trpljenje. Začetek točno ob pol 8. konca ob 11.

n Senar pri Kraju. V nedeljo 10. aprila bo ob treh popoldne v Ljudskem domu predavanje: Kako očistim zdrav. Predavatelj pride iz Ljubljane. Vabimo vse domače in okoljane, da se gotovo udeležite tega za nas koristnega predavanja. Predavanje bodo spremljale filmske slike.

n Podratnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Vadihah priredi v nedeljo, dne 10. t. m. praktični tečaj v sadju in obreževanju mladega sadnega drevja v sadovnjaku g. Jeraja (Roja) ob 1 popoldne. Nato oglel po sosednih sadovnjakih in po možnosti obreževanje starejšega drevja. Predavatelj pride iz Ljubljane. Vabite se vsi k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

n Veljka molitve za Afriko. »Nepregledno velika je moč molitve, in mi niti ne slutimo, kaj vse promaremo z molitvijo.« (P. Mešler, D. J.) Ali se ne bomo poslužili te velike moči k večji lasti Božji in za zveličanje duš? — Poseben namiz za to ima takolimenovana »Veljka molitve za Afriko«, katera se opravlja vsako leto pred praznikom Varstva sv. Jeketa. Naj se ji vsi pridružijo, bodisi vsak sam zase ali pa s celo družino. Letos se prične ta lepa devetdnevna dne 25. aprila, ravno na praznika Marije Matere Dobrega Sveta. Prismo ljubo Mater, Božjo, da se nam pridruži ter izvoli naše gorde molitve za spreobrnjenje brne Afrike presvetemu Srca svojega Božjega Sina. Priporočaj te tudi drugim to pobodnosti in narobe v ta namen »Molitve k presv. Srca Jezusovemu za spreobrnjenje Afrike«. Dobijo se nastoj in kolikor kdo hoče pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Nikolajeva cesta 8. Samo za poštno premo poslati mal znesek. — Tej molitvi se pridruži tudi mal letni, katerega se lahko vsakdo postuži, hčer belti biti dober velikih duhovnih dobrot te besedilnevala.

Čipke

in različne vrste čipke najpogostejše pri Osvetljeni Izdavnici, ul. Straž. Ljubljana, Slovenski trg 2.

DOVEST GORSKE FARE.

Grof je molčal. Julijine besede so posvetile kot blisk v njegovo dušo. V duhu si je predočil vse svoje življenje. Spomnil se je vseh misli in dejanj. In marsikaj je našel, kar ga je tožilo in obsodilo. Ko je stal pred to revno deklico, se mu je zlelo, kot da stoji pred svojim sodnikom.

»Moj Bog,« je rekel. »Vzbudili ste mi misli, ki jih nisem nikdar poznal. Leta in leta sem bil nesrečen, zagrenjen, sovražil sem ljudi... in sem pač bil včasih trd in krivičen. In spomnite se moje vzgoje, moje mladosti! Nobene druge moči nisem poznal kot samega sebe! Vladati in uživati — to sem hotel!... Nato nesreča... izdaja, prevara! Najraje bi zadavil vse ljudi! Kaj mi je bila mar stiska drugih?... Saj sem bil sam neizmerno ubog!... In nihče se ni zmenil zame, ko sem se zvijal v srčnih bolečinah, nihče!... Ljudje so me naredili takega kot sem! In to, da mi hočejo iztrgati moje imetje, smatram kot roganje, kot zasmehovanje moje bolečine...«

»Ali vam je toliko za posestvo, za denar in za imetje?« je vprašala Julija.

»Ne,« je rekel. »Za eno samo uro sreče in notranjega miru bi z veseljem dal vse svojo imetje. Toda ne pustim, da bi mi kdo to ugrabil! In izsilil! Ljudje so živali, Julija — živali!... Pogledal je v njene svetle, jasne oči in zmeden umolknil. »Ne,« je rekel, »blazno govorim! Saj so tudi dobri ljudje — morajo biti. Vi ste plemenita in dobra, Julija! Vi bi pač želeli, da bi pomagal ljudem!... Položili ste mi že nekoč roko na rano, da je nehala krvaveti, to ljubo, mehko roko...«

Vzdignil je njeno roko na ustnice. »Zakaj ste tako dobri z menoj, Julija? Zakaj?...«

»Ker sočustvujem z vami in z ubogimi ljudmi v vasi. Ker bi rada ustvarila mir.«

»Toda ne samo zato, Julija. Temveč —« Njegovo oko se je nenadoma zasvetilo, stopil je k njem in jo prijel za obe roki, »temveč, ker me ljubiš, Julija.«

Julija je zakričala. »O moj Bog!«

Spoznala je, da je njena skrivnost izdana, videla pa je tudi, kako počivajo njegove oči na njej, žareče od sreče. »Julija,« je rekel čisto mehko, »Julija, ali me ljubiš?«

Vroč krik se je izvil iz njenih ust. »Da, ljubim« je priznala, blažena in zmedena. Njeno žareče oči so gledale ubogega, samotnega moža, kateremu bo lahko solnce, ko bo osvetljevala njegovo pot. V preveliki sreči je naslonila svojo glavo na njegove rame.

»Bodi dober z menoj... s Čiško... in z drugimi,« je prosila.

»Poskusil bom,« je rekel. »Rad bi imel mir!... Ves svet bi rad osrečil...«

»Potem je dobro,« se je razveselila Julija. »Hugo, dolgo časa si hodil po napačni poti, sedaj si našel pravo pot.«

»Potom tebe!« je rekel in kot odrešen zadihal. »Vrnila si mi vero vase in v ljudi. Ob tvoji strani hočem začeti novo življenje. Bodi zato blagoslovljena!«

10. poglavje.

Veliki teden, v torek, je prinesel poseben sel k Sv. Mihaelu veliko pismo z mogočnimi pečati. Ker župana ni bilo doma, je spil sel pri krčmarju kozarček žganja, predno je odšel na županstvo in oddal pismo. Župan je plačal pristojbino, potrdil prejem in stopil s pismom v sobi k oknu.

Vest o važnem pismu se je hitro razširila po celi vasi. Ljudje so tekli pred županstvo ter z velikimi, lačnimi očmi gledali proti oknu. Vedeli so, da drži v tem trenutku župan v roki usodo Sv. Mihaela.

Župan je odprl pismo, razgrnil veliko polo ter polglasno bral: »V imenu Nj. Veličanstva...« Oko mu je švignilo preko vrstic, njegov obraz je odrevenel. List je padel iz njegovih rok, sam pa se je s krikom zgrudil na stol. »Jezus, Marija!... Pravda je izgubljena! Moja uboga, uboga vas!... Z rokami si je zakril obraz in veliki, močni mož je jokal kakor otrok.

Ljudje spodaj na cesti so videli njegovo krettno in zaslutiti, kaj vsebuje pismo. Niso mogli več čakati, težki koraki so se začeli po škripajočih deskah. Vrata so se odprla. Na pragu so se prikazali blede obrazi, velike glave s skuštranimi lasmi, strmeče oči, napolodprte ustnice, sopihajoči ljudje z stegnjenimi vratovi, stisnjenim pestmi. »Župan, ... kaj stoji v pismu? ...«

Župan se je težko dvignil in vzel list v roke. Roke so se mu tresle, njegov obraz je bil okamenel. Kot iz ust kipa, prazno in brezumno je prišlo preko njegovih ustnic: »Pravda je končnoveljavno... izgubljena!...«

Iz tridesetih robotih grl se je izvil divji, srdit krik in se razširil preko hodnika in stopnjic prav na cesto: »Gorje! — Izgubljeno!«

»Tiho!« je ukazal župan. »Prenašali bomo nesrečo kot možje!« Na to je polglasno prebral razsodbo, ter izčrpne utemeljitve, kar so vsi poslušali.

Smrtna tišina je zavladovala, ko je župan končal, samo oči so govorile neizmerno žalostno. »To je prevara!... Izdaja!« je zakričal neki glas.

Vsi so to hlastno oprijeli te besede. Županska soba se je izpraznila, vsi so hiteli na cesto, kričali in kleli.

Zaman jih je opominjal župan, naj bodo mirni, njegove besede so utonile v divjem vpitju. Šel je k župniku, da bi se posvetoval z njim, kaj naj stori. Toda župnik je odšel k nekemu težkemu bolniku in se pred večerom ne bo vrnil.

Vsa vas je bila pokonci, vsi so bili skrajno razburjeni. Šlo je za njihov obstanek, za življenje in smrt, za ljubi kruh. Dosedaj so upali na bogato imetje, na srečo in blagostanje. Gozdove in kamnolome so smatrali kot zlato zatočišče, ki jim bo pripadalo, ki jim ne bo odšlo, ki jih bo odškodovalo za vse prestano trpljenje, za vso lakoto. In sedaj jim je bilo to upanje iztrgano z eno samo besedo. »Izgubljeno! Izgubljeno! — to je zadelo kot strela vso vas in vsakega posameznika. Jokali so, kričali, kleli, grozili in stiskali pesti. Sovraštvo proti grofu, ki je bil kriv te nesreče, je žgalo kot ogenj v njihovih žilah.

V gostilni so sedeli možje tesno skupaj z ramo ob rami, vrčki so krožili okoli, divje pretnje so se razlegale po zatohlem prostoru.

Alban se je obnašal mirno, le od časa do časa je vrgel mednje kako besedo, ki so jo hlastno pograbili in jo smatrali kot geslo.

Toliko bolj divji in srditi pa je bil Rabenhaus. Hodil je od enega do drugega, pošepetal vsakemu v uho kako hudo besedo, vzpodbodel sovraštvo mož ter jim izvabljal zagotovila, da bodo stali ob njegovi strani. Kot hudi duh je hodil po zatohli gostilniški sobi in klical k maščevanju. Napol pijan je stopil v sredo sobe in vpil v to zmešnjavo: »Lopovi ste, če tudi to mirno prenesete! Prevarali in okradli so vas za našo sveto pravico. Listine so nam ukradli, da veste!... Pomrli boste od lakote z ženami in otroci, če boste to mirno prenesli. Zakaj se ne zganete? Zberite se možje in ubijte grofa! Pravico imate! Ubijte ga!...«

Divje so zakričali in pritrjevali Rabenhausu. Albanu se je upralo to divjanje. Gnusile so se

Razno.

Kitajska vljudnost. Znanost je, da so Kitajci najbolj vljuden narod na svetu. Ta vljudnost se posebno izraža pri odklanjanju poslanih dopisov ali pa pri sprejemanju pisateljev in sodradnikov. Eno takih pisem se je glasilo: »Bili smo čarani, ko smo vaš visokocastiti rokopis čitali. Prisegamo pri grobovih naših prednikov, da še nikdar nismo kaj takega čitali in sicer čitali s takim užitek. Kaj tako vzvišenega še nismo nikjer našli. Literarni biseri take vrste se rode samo vsakih tisoč let. Ako vaš spis natisnemo v našem skromnem listu, potem nam je nemogoče poleg tega objaviti še kaj drugega, ne, kaj takega bi si ne drznili. Na tej višini bi se ne mogli držati. Iz tega vzroka si dovoljujemo, da vam vaš čudoviti spis vračamo.

Kakšen pa je? Ko je bil feldmaršal Moltke nekoč v Ragazu na letovišču, je ob priliki sprehoda po okolici stopil v kmečko gostilno, da si ugasi žejo. Gostilničar je bil eden onih, ki so zelo radovedni, zato se je med njima pričel razgovor. Gostilničar: »Se nahajate v Ragazu na letovišču?« Moltke: »Da.« Gostilničar: »Moltke je baje tudi tam.« General: »Da.« Gostilničar: »Kakšen neki je?« Moltke: »I no kakšen? Tak kot izmed nasu eden.«

Strel z nožem. V nekem kraju so igrali diletanti igro, v kateri se neki nesrečni zaljubljenec ustrelil. Pri glavni skušnji je šlo vse dobro, ne pa tako pri prvi javni vprizoritvi. Ko je namreč igralce, ki je igral tega »nesrečneža«, nameril nase revolver, se ta ni hotel sprožiti. Igralec je bil eden tistih, ki ne pridejo tako hitro v zadrego, zato je zaklical: »Torej tudi te žalostne usluge mi nočeš spolniti?« Pograbil je drug samokres, ki je bil tam pripravljen. Toda, o strah, tudi ta se ni sprožil. Tu pa je pograbil na mizi ležeči nož ter si ga po vseh gledaliških pravilih zabodel v srce. Vse bi bilo dobro, občinstvo niti opazilo ni, da ni vse tako kakor v vlogi, toda v tem hipu je planil na oder njegov tekmeec ter ves iz sebe zaklical: »Čul sem strel.« Seveda je nato nastal splošen krohot po vsem gledališču in med igralci.

Zvon. V Moskvi je zvon, ki je 5 metrov in 80 cm visok in ki ima spodaj premer 18 metrov. Ko je Moskva gorela, je padel zvon z zvonika dol in se je odtrgal velik kos iz njega, da izgleda sedaj kot škrbav.

mu grdo kletvine, ki so se razlegale po sobi. Kri je udarjala v njegovih sencih. Naglo je stopil k točilni mizi, vrgel tja zlatnik in rekel: »Dajte jim pijačo! Jaz moram ven na sveži zrak, sicer se bom zadušil.«

Sel je na vrt. Veter je žvižgal skozi drevesa, za raztrganimi oblaki na nebu je tiho stal mesec.

Alban je sedel na trdo, leseno klop in naslonil svojo vročo glavo na deblo nekga drevesa. V tej samoti se ga je lotilo hrepenenje po sreči in miru. Mislil je na svojo mater, preprosto, dobrosrčno ženo, ki se jo skoraj bala svojega velikega, divjega sina. Kolikokrat ga je prosila, naj ne hujska ljudi, in naj se ne vtikuje v stvari, ki se ga nič ne tičejo. Toda vedno ji je ponosno in mogočno odgovoril na njene opomine, kakor človek, ki vse bolje ve kot drugi ljudje: »Tega vi ne razumete, mati! Nov čas je tu, ki potrebuje moč, moč, ki bodo zgibali ljudstvo, mu pokazali njegovo moč in ga dovedli do svobode.«

Stara žena je nato swareče dvignila roko. »Novega časa ne razumem,« je rekla. »Toda toliko sem izkusila v življenju, da vem, da je prava sreča le ob domačem ognjišču. In da je človek zadovoljen sam s seboj, to je končno najlepše v našem ubogem življenju.«

O tem je sedaj Alban premišljeval. In ko je prišel v svojih mislih tako daleč, je začutil mehko, gorko roko na svojih ramah. Tako zelo je bil vtopljen v misli na svojo mater, da ni mislil drugega, kot da je prišla njegova mati za njim, da bi ga svarila. Toda bila je Rika. »Alban,« je rekla z mehkim, trepetajočim glasom, »ne morem se toliko časa zoperstavljeti kakor ti. Saj vem, da si me pozabil in ne boš več prišel. Toda še enkrat sem te hotela videti, samo še enkrat, potem pa grem ven v široki svet...«

Alban je vzrojil. »Kaj, ven hočeš iti? V svet? Ne, tega ne smeš, Rika! Ne pustim...«

Resno ga je pogledala. »Ali imaš pravico mi kaj ukazovati?« je rekla in oglasila se ji je njena stara trma.

»Dekle,« je zaklical Alban in jo potegnil k sebi na klop. »Dekle, ne stori mi tega. Nobene mirne noči

ne bi imel več, če bi vedel, da si zunaj. Saj vem, kako je v svetu. Ne stori mi tega, Rika, ti ne veš, kako zelo te ljubim.«

Bolestno se je nasmejala. »Misliš, da ne vem? Spoznala sem to, ko si šel od mene, Alban.«

»Dekle, Rika,« je zavpil, »ne pojli, ti rečem! Pusti me, da se najprej pomirim, sedaj divja toliko stvari v meni. Ko bo vse minilo in bo vse urejeno, potem... Rika, potem bom prišel po tebe...«

Neverjetno je zmahtala z glavo. »Raje grem,« je rekla. »Reci mi samo dobro besedo v slovo, Alban.«

»Za Boga, kaj naj ti rečem?« se je razjezil. »Da me nisi nikdar ljubila. —«

»Ne bodi hud,« je rekla. »Da te nisem ljubila? O Alban, kako moreš reči kaj takega! Ljubezen z bolečinami je mnogo močnejša kot ljubezen v smehu in radosti... Toda sedaj nočem govoriti o tem, Alban. Z veliko prošnjo prihajam. Vi snujete nekaj hudega napram profu, vem to. Oh, Alban, tako se bojim zate. Ne pojdi več k tem surovim ljudem, pojdi domov, odtrgaj se od njih, pojdi domov k svoji materi...«

Ta beseda ga je zadela kot solčni žarek. »K svoji materi?« je rekel. »Baš sem mislil na njo. In ko si mi ti položila roko na ramo, sem mislil, da je materina roka...«

»Vidiš, to je dobro znamenje! Saj si tako dober. Samo pokazati nočeš tega, Alban. In sedaj zdravstvuj, jutri...«

»Ne,« je zakričal in jo zagrabil tako divje in močno, da so ji njeni rdeči kodri padli kakor vihrava griva po lepem, prestrašenem obrazu, »ne — ne smeš iti: —«

»Bolje je tako, Alban! Ne morem prenašati, da me ti pehaš od sebe in zaničuješ. Raje grem.«

Alban jo je pahnil od sebe. »Pa pojdi, trmoglavka!«

»Alban!« Bil je to krik smrtnoranjene divjačine. Toda ni ga poslušal. Prisluhnil je glasnemu vpitju, ki je odmevalo od gostilne ter planil tja...
Rika je pritisnila roko na srce ter šla počasi in boječo za njim. Solze so ji lile po bledem licu.

Varčevanje. Kamorkoli pogledamo, vidimo po vseh državah zelo veliko varčevanje. To je dobro; kajti to nam pravi, da je dobilo ljudstvo spet zaupanje v denar in da ga zna ceniti. Ne pa tako, kakor v prvih letih po vojni, ko ni imel denar nobene veljave. Zlasti ogromno so množine prihranjenega denarja na Nemškem. Na koncu leta 1925. je bilo v nemških hranilnicah 1630 milijonov mark, na koncu leta 1926. pa 3000 milijonov; torej so se hranilne vloge skoraj polvojnile. Kakšna vsota je to, se najbolje vidimo, če pomislimo, da je 1 marka vredna 13 do 14 dinarjev.

Brisače v vagonih. Nemška državna železnica je vpeljala v ekspresnih vlakih brisače v umivalnicah, pa je imela slabe skušnje. Od maja do septembra lanskega leta je izgubilo 51.000 brisač. Kljub temu, da računi železniška uprava z desetinsko izgubo brisač, ki jih je 1.100.000, torej z izgubo 110.000 brisač na leto, hoče vseeno to novo vpeljavo vzdržati še naprej.

Dež. »Zelo me skrbi, dež gre, moja žena je pa v mestu, brez dežnika.« — »Nikar naj vas to ne skrbi, bo pa v kakšno prodajalno stopila.« — »Ravno to me skrbi.«

Sreča. »Samo šest mesecev je bil vdovec, sedaj se je pa spet poročil.« — »Je že tako. Sreča nikdar ne traja dolgo.«

Meh za smeh.

Prva služkinja: »Jaz sem v službi pri zelo dobri družini. Grem lahko vsako nedeljo na sprehod in pridem domov, kadar hočem.« — Druga služkinja: »To še ni nič. Moja gospa mi je pa danes rekla, da me sploh ni treba več nazaj.«

Pri vaškem brivcu. »Ti Janez, občinski tajnik je prišel, tega moraš takoj obriti. Jaz ga ne morem, ker imam ravno župana v delcu.« »Jaz tudi ne, ker moram Strojevca briti.« »Ah kaj, temu kar čopič za baši v usta, preden bo milnico izpljuval, bom jaz z županom že gotov.«

Neki profesor je neko jutro našel na svoji pisalni mizi šopek cvetlic in je vprašal svojo ženo, kaj to pomeni. »I ali ne veš? Obletnica tvoje poroke je danes.« »Hm, tako? Ti, kadar bo obletnica tvoje, povej mi no, takrat bom tudi jaz tebi kupil šopek cvetlic.«

Dva pijančka sta se razgrajaje guncala po cesti. Prišel je policaj ter ju opozoril. »Ali ne veste, da morata iti ponoči tiho in mirno domov?«

»Ja, kdo pa pravi, da greva že domov,« je zadereta na policaja.

Ona: »Ti si žebelj k moji rakvi.«
On: »Brez skrbi. Ga boš že ven dobila, saj imaš jezik kakor kleščice.«

»Ali imate kako službo zame v vaši trgovini?«

»Obžalujem, za vas nimamo dela.«
»Saj nisem vprašal za delo, le službo bi rad.«

Razburjen prileti šofer k gospodarju: »Gospod ravnatelj, nekdo nam je avtomobil ukradel.«

»Kaj ne poveste. Telefonirajte hitro na policijo.«

»Ni potreba, gospod ravnatelj, smo imeli srečo, tat je namreč avtomobil takoj na prvem vogalu razbil.«

Zivinozdravnik (kmetu, ki je v nedeljo prišel k njemu): »Ali ne veste, da v nedeljo ne delam?«

Kmet: »Jaz že vem, ampak moja krava ne ve tega.«

V velikanski trgovini je neki gospod letal sem in tja. Prodajalec: »Ali česa iščete?« — »Da, moja žena sem zgubil.« — Prodajalec: »Zalne obleke dobite v prvem nadstropju.«

Gospa (novi kuharici): »Telefon kliče. Pojdite tja.«

Kuharica: »Kar sami pojdite. To bo gotovo katera vaših prijateljic, moje se oglasijo šele popoldne.«

»Kdaj se je napad izvršil?« je vprašal sodnik. »Jaz mislim...« je pričela priča. Sodnik: »Kaj vi mislite, nas ne zanima.« Priča: »Potem bom pa pač moral odstopiti od pričevanja, kajti jaz ne morem govoriti, ne da bi mislil, ker nisem advokat.«

Gospa Nerga je prišla na kolodvor k sprejemu svojega dalj časa odsotnega moža. Mož pa ni bil nič kaj pri volji, zato mu je predbacivala, češ, da bi bila po tolikem času pričakovala, češ, da jo bo prijazneje sprejel. »Vidiš, tamle oni gospod je pa vse drugače ljubezniv s svojo soprogo, le poglej, kako jo je prisrčno objel.« »Vidiš, to je pa nekaj drugega, ta šele odpotuje, jaz sem se pa vrnil.«

Prepričajte se o trpežnosti **vrvarskih izdelkov**

iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 51. 31

in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20 in v Kamniku, Sulec 14. 4

Zdravje je največje bogastvo!

Kdor je malekren? Kdor je bled? Kdor ima slabe živce? In vsled tega pomanjkanje spanja in pogosti glavobol. Kdor nima teka? Kdor boleha na pljučih? Kdor je malasičen? Kdor boleha na želodcu, naj jije „ENERGIN“

Železnato kina vino. Slabi nerazviti otroci z vporabo „Energina“ železnatega kina vina prav gotovo dobe zdravo in rdečo barvo, pridobili bodo na teži telesa in postali odporni proti vsem boleznim.

Naslov za poštna naročila: LABORATORIJ „ALGA“, SUSAK 12
S poštno vred 3 velike steklenice za 128 Din, 6 velikih steklenic za 24 Din in 1 mala zastoj. — V ceni je računana poštnina, zaboj in zavojnina.

Neki starejši gizdalin je videl v drevo-redu, kako je neki gospod sili v lepo gospodično. Hitro je pristopil, privzdignil klubok ter rekel: »Vidim, da vas nadleguje, ali vam smem ponuditi svoje varstvo?« Lepa gospodična je zardela ter šepetaje odgovorila: »Da, prosim plačajte tega moža, ta je namreč moj čevljar.«

Centjena gospodinja!

Ali že uporabljate

„**JUHAN**“

edino pravi juhin dodatek k vsaki juhi in prikuhi?

„**JUHAN**“

daje vsakej jedi veliko redilno moč in izboren okus. - 1/2 kavne žličke „Juhana“ v krožnik juhe daje izboren okus in redilnost, 1 kavna žlička „Juhana“ ali 1 „Juhanova kocka“ v 1/2 l kropla daje poročno izborne goveje juhe. - Dobra gospodinja uporablja „JUHAN“, ker s tem prištedi veliko denarja za meso. - Poiskusite samo enkrat, da se prepričate. - Dobiva se povsod! - Steklenice à Din 7, 13, 30 in 120. - Eno steklenico za poskušnjo pošlje tovarna tudi direktno po povzetju.

Tovarna Alimenta d. z o. z.
Ljubljana, Zg. Šiška štev. 17.

Pomaranče in limone

ter vsakovrstno vsak dan svežo zelenjavo dobavljajo po najnižjih dnevni cenah edinole trvdka

Celestina Glavnik

Ljubljana, Pogačarjev trg 1

Telefon int. 2493. Brzojavke: Glavnik, Ljubljana.

ERN. FISCHER, ZAGREB, Sudnička ulica 3/12

Dobavljajo dvokolesa, dele za dvokolesa, pnevmatike, šivalne stroje, gramofone, gramofonske plošče ter neometne žoge po najnižji ceni. Mehaniki dobe popust.

Zahtevajte veliki ilustrovani brezplačni cenik ter pošljite marko za Din 3,- za poštnino.

Najcenejše, a vendar dobro kupite samo pri

JOSIP PETELINC-U

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

V LJUBLJANI

potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, tapetnike; žepne robce, nogavice, dežnike, nahrbtnike, palice, Solingen škarje, cepilne nože, nakit za obleke.

»Fant, fant«, je zaklical gospod učitelj, zaradi tebe bo tvoj oče še sive lase dobil. Francec pa je odmajal z glavom ter rekel: »Ni mogoče, ker je plešast.«

★

Župan: »Ali si oni dan slišal, ko je Lončar v gostilni pri »Jelenu« zabavljal čez mene?« Svetovalec Dobrila: »Seveda sem slišal.« Kaj pa je pravzaprav rekel?« »Je rekel, da je naš župan lump in nič vreden človek in da to lahko tudi pismeno da, kdor to hoče.« »No, in si dal to izjavo zapisati?« »Ah kaj še, saj smo mu tako vsi verjeli.«

★

»Ti, ena naših kur ne nese nič več. Moram jo zaklati.« On: »Ali misliš, da bo to kaj pomagalo?«

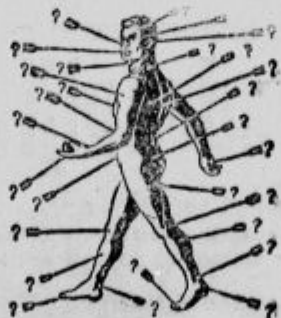
★

»No fant, ali nimaš žepnega robca?« »O, imam, pa ga ne smem posoditi.«

★

»Gospod profesor, pravijo, da obvladujete vse znane jezike.« »Da, vse, samo onega moje žene in moje tašče ne.«

Dosledice so strašne

če se zanemari pravilno negovanje celoga telesa. Ze naši očetje in dedje so vedeli, da dnevna uporaba pravega Fellerjevega „Elsafuida“ krepi mišice in kite, daje živcem moč in varuje pred boleznijo. Drgnenje in umivanje z Elsafuidom nas obdrži sveže in odporne, umirja živce in ublažuje bolečine. S svojo mnogostransko uporabo se pokazuje Elsafuid odzunaj in znotraj vedno koristnim kot staro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in boljše delovanje kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus povsod izrečno Fellerjev pravi blagodišeči Elsafuid v polzkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnatih steklenicah po 9 Din, ali specialnih steklenicah po 26 Din. — Po pošti pride tem cenješe, čim več se naroči naenkrat, z zavojnino in poštnino stane

3 poizkus, ali 6 dvojl, ali 2 specialni stekl. 61,- Din
27 " " 18 " " 6 " " 133,- " "
54 " " 36 " " 12 " " 256,- " "

Naročila nasloviti razločno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stubici Donji, Elsafuid trg br. 16, Hrvatska.

JAVNA ŽAHVALA.

P. n. LABORATORIJ „ALGA“, SUSAK 12.

Javljam Vam, da sem radi moje želodčne bolezni in splošne oslabelosti vsled malokrenosti preizkusila nebroj zdravil, a mi niti eno ni koristilo do Vašega dobrega izdelka „Energina“ - železnato kina-vino. Ne čutim več nobene bolečine v želodcu, imam izboren tek in se poljutim popolnoma dobro. Priporočam ga vsem, ki trpe na bolečinah v želodcu in malokrenosti, posebno pa onim, ki nimajo teka.

Maribor, 2. jan. 1927.

Spoštovanjem
LJUBICA ŠKOFIČ
članica narodnega gledišča.

Janko: »Gospod učitelj me je danes vprašal, če ste mi pri šolski nalogi pomagali?« Oče: »Pa si mu povedal da sem?« Janko: »Kaj še, vas vendar ne bom izdajal.«

★

»To vašo sliko je pa gotovo kak prav velik umetnik delal. Posebno ušesa in usta so prava umetnost, kakršne še nisem videl večje.«

HALO!

HALO!

Ako pridete v Ljubljano, ne zamudite prilike, da si kupite obuvalo v trgovini s čevlji „**pri Sv. Florijanu**“

Nežka Perko

Ljubljana, Florijanska ul. 11.

Postregla bode ravno tako kakor dosedaj na sejmu.

„**Domoljubov**“

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet, potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Proda se hiša

z malim posestvom v St. Vidu nad Ljubljano pripravna za obrtnika. Pojasnila se dobe: Vizmarje št. 59.

Proda se dobro ohranj. štedilnik prosto stoječ, na tri plošče, dve pečnici in vodni kotel, še dobro ohranjene češke plave modnice, jako pripravne za kakšno gostilno ali večjo kmetijo. Poizve se: Ivan Zaplotnik, pečarski mojster, Radovljica.

Prst brez peska

Svetlo-rumene, zelene, črne in rujave barve. Vzorce pošljite na F. Cvek v Kamniku.

Pletilni stroj

rabljen, dobro obranjen, prodam po nizki ceni. Naslov pove uprava pod št. 2355.

Vajenca za čevljarstvo obrt se tekoj sprejme. Naslov pove uprava pod št. 2577.

Proda se 2 leti star **plemanski bik**.

Natančno se poizve v Sp. Hrušici št. 17 pri Ljubljani.

Sodarskega vajenca

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu, Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Poudarja na naslov.

Sprejemem takoj **2 mizarjska vajenca**

v bližini Novega mesta. Hrana in stanovanje v hiši. Prednost abstinenti. Naslov v upravi pod št. 2576.

Pod in šupa oboje se v dobrem stanju naprodaj v Podutiku št. 7 p. Sp. Šiška.

Tovarniška zaloga travca, cementa, betonskega železa

Mreže za ograje in pesek. Bodeča žica. Vrtno in poljsko orodje.
Plugi: leseni, železni, za okopavanje itd. Plužne glave, lemeli itd.

Drone: travniške in poljske. — Samoprodaja najmodernejših in najnovejših travniških bran „Ara“.

Kose, srpi, brusni kamni, klepala.
 Škarje za obrezovanje dreves in trt. Jeklene krtače za čiščenje drevja.

Doljedelski stroji.
 Gonilni jermeni. Posnomalnikli za mleko. Kosišča za žito. Gnojne in senene vile.

Vodovodne cevi, školjke, črpalke, armature, svinčene cevi. Zidarstvo in tesarsko orodje.

Tehnice. Žični vložki za postelje. Železne blagajne. Prodaja razstreljiv. Nakup starega železa kovin. — Nizke cene. Točna postrežba.

Trgovina z železnino FR. STUPICA, LJUBLJANA Gosposvetska cesta

Lesna industrija! Ia remscheidske žage za volno-jarmenk, mlinske, krožne in druge, smirkovne plošče, pile dobite najceneje pri **Lez o', L. ulica 28, Stari trg.** Zahtevajte cenik.

Dol

obvezo in odprite vendar enkrat oči ter ne kupujte v trgovinah, kjer Vam nudijo slabo robo za drag denar ampak kupite še danes dopisnico za 50 par in pišite takoj po ilustrovani cenik z več tisoč slikami na veletrgovino **R. Stermecki, Cella štev. 19** v katerem najdete po čudovito nizkih cenah obleke, čevlje, klobuke, srajce, ure, harmonike, britve, toaletne, modne, jeklene in galanterijske predmete. Naročila čez 500 Din, poštnine prosto. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

UGODNO NAPRODAI: HISA, posebno pripravna za mizarstvo obrt, v Preddvoru pri Kranju. HISA z velikim vrtom zraven kolodvora v Novem mestu. — HISA z manjšim posestvom v Jurkvasi pri Siraži. — Naslov v upravi lista pod štev. 1209.

Za Velikonoč kupite najceneje
 klobuke, kravate, srajce, ovratnike, dežne plašče, nogavice in razno modno blago v največji modni trgovini
A. ADAMIČ, KRANJ

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana
 prodaja po najugodnejših cenah in samo na debeto

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks, livarunški, plavčarski in plinski

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. o Ljubljani
 Miklošičeva cesta št. 15/I.

Težakovo hranilno in zdravilno OLJE ZA ŽIVINO — je najbolje sredstvo za okrepljenje zahrane živine, o čemur govori že več sto zahvalnih pisem. Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za Din 125.— pri tvrdki: **M. TEŽAK, ZAGREB, Gunduličeva 13.**

Najpopolnejši STOEWER šivalni stroji
 za šivilje, kramlje in čevljarje ter za vsak dom.
 Preden si nabavite stroj, poglejte si to izrednost pri tvrdki **L. Baraga, Ljubljana, Setenburg, ul. 64.** Brezplačen pouk. 15 letno jamstvo.

Najceneje nakupite spomladansko volneno blago za obleke — kakor tudi šifon in kontenino, kambrike in vse manufakturno blago — izdelovljene **MOŠKE OBLEKE** in **OBLEKE za DECKE**, moško in žensko perilo itd. pri **M. BENEDIK, Ljubljana, Kette-Murnova c. št. 8** (prejšnja Martinova cesta).

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza - Sušica - Kašel - Suhi kašel - Z. slazenje - Nočno potenja - Bronhialni katar - Katar v grlu - Sluzni kašel - Izmetek krvi - Vzdignuta k. vi - Tesnoba - Zbadanje lid., so ozdravilivi!

Tisoče ozdravljenih!
 Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja

Ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro promaga. — Nočno potenje in kašel pr. stano, telesna težina se poveča ter pr. splošna popmenju olajša bolečino.

Resni moške zdravniške znanosti potrjuje prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastoni dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hče naglo osvoboditi svojih boleč in na temelju in varni način, naj piše še danes. — Opatovano opozorjam, da prejmete roko noina b. v. z. p. z. eno, brez vsake zaveze s svoje strani, moja pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritril tej

novi ureditvi Vaša prehrane

Ki to označuje kot izberno prvi profesorji V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje odtone zastopstvo. Predajte odkup in zalet boste svojih moči za svoje zdravje iz knjige izkušnega zdravnika. Zajamcuje Vam okropljiv in življenjsko težavo in so obrata na vse bolnike, ki se zanimajo za sedanje stanje zdravljenja bolnih na pljučih.

Moj naslov je:

August Märzke, Berlin, Wilmsdorf, Bruchsalterstr. 5. Abl. 869.

Najcenejša knjiga

olinate in suhe barve, lake, finet, terpentin, prašno olje ter vse slikarske in pleskarske potrebščine pri tvrdki

ORIENT S. Z.
 LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14
 poleg trgovine Schneider & Verovšek

Pri Češniku
 LJUBLJANA :: Lingarjeva ulica.

Bravcem »Domoljuba« naznanjam, da imam svoji trgovini poleg boljšega, tudi poceni dobro blago, kakor sledeče:

šifon, bela in rujava kotenina od	10 Din napre
bela in rujava kotenina, dvoj. šir. od	23 Din napre
pisano blago za srajce in bluze od	10 Din napre
kambrik, krep in delen od	14 Din napre
črni klot od	22 Din napre
posteljne garniture od	300 Din napre
Dom. izd. post. odej, ruš in klot. od	160 Din napre

Perje za blazine!

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeb.